

עדכון 3-10-22

מבוא לטיפול פליאטיבי

תואר שני בחוג לסייעוד

ספח התמחות 'ניהול סימפטומים בסייעוד'

מרכזת הקורס: פרופ' אפרת דגן – edagan@univ.haifa.ac.il

מרצות:

חדוה שיינמן יופה - hedva.sy@gmail.com

רואנדה סוסאן - Rawanda.sussan@yahoo.com; rawandaha@clalit.org.il

נועה נוי – noanoy445@gmail.com

אחיות מומחיות טיפול תומך

ניתן לפנות במייל

הקורס יתקיים בסמסטר א' בימי ד' בין השעות 13:45-15:12:

תחילת סמסטר א' בתאריך 26.10.2022 וסיומו 18.1.2023

בתאריכים הבאים הלמידה תתקיים בזום: 9.11.2022 ; 23.11.2022 ; 21.12.2022 ו- 4.1.2023.

סימפוזיון: בתאריך 7.12.2022 בין 12-16 יתקיים סימפוזיון בנושא חמלה.

רקע:

הטיפול באדם הנוטה למות, הינו חוויה מורכבת עבור מרבית אנשי המקצוע ודורשת התמקצעות רב מימדית ספציפית. קורס זה נועד לחשוף את התלמיד/ה למהות הטיפול הפליאטיבי ולהעניק לו כלים מקצועיים למתן מענה לבני אדם המתמודדים עם מחלה מאיימת חיים.

תכנית הקורס:

מרה	נושאים	תאריך	
נועה נוי	<p>מבוא ועקרונות הרפואה הפליאטיבית: אתגרי מערכת הבריאות המודרנית בסוף החיים. טיפול פליאטיבי: הגדרות. רקע היסטורי קצר על התפתחות גישת ההוספיס והטמעת הפליאציה בעולם ובישראל. היכרות עם מושגי ליבה בטיפול תומך. איזון סימפטומים: בירור העדפות והגדרת יעדי טיפול, פרוגנוסטיקה, משפחה כיחידת טיפול, עבודת צוות בין מקצועי, רצף טיפול. קהל היעד: זיהוי מטופלים הנזקקים לטיפול פליאטיבי. סוף חיים: שכיחות סימפטומים בסוף החיים, אומדן שיטתי של החולה הפליאטיבי, אופי הטיפול, הערכה מתמשכת, היערכות לתרחישים צפויים. מצבי חרום בפליאציה.</p>	26.10.22	1.
חדוה שיינמן יופה	<p>סימפטומים במערכת עיכול בחילות והקאות, עצירות, שלשול</p>	2.11.22	2.

מרצה	נושאים	תאריך	
	עור וריריות		
חדוה שיינמן יופה	<u>ניהול הטיפול בכאב</u> : אומדן כאב שיטתי כבסיס להחלטות טיפוליות והקלת כאב. מחסומים בניהול הטיפול בכאב כאב כחוויה כוללתית Total pain טיפול בכאב בסוף החיים תוך דגש על הקלת סבל התערבויות לא תרופתיות לטיפול בכאב.	9.11.22 זום	.3
חדוה שיינמן יופה	<u>היכרות עם קבוצות התרופות לטיפול בכאב</u> (נוגדי כאב חלשים, בינוניים, אופיואידים, תרופות נלוות: סטרואידים, לטיפול בכאב נירופאטי, ביספוספנטים) שיקולים בהתאמת התרופות למטופל (דרכי מתן, מחלות רקע, מאפייני אישיות, היענות וכד')	16.11.22	.4
רואנדה סוסאן	<u>סימפטומים נשימתיים</u> קוצר נשימה	23.11.22 זום	.5
נועה נוי	<u>תזונה והידרציה בסוף החיים</u> <u>סימפטומים נפשיים וניורולוגיים</u> בלבול ודליריום, הפרעות שינה, תשישות דכאון וחרדה	30.11.22	.6
רואנדה סוסאן	טיפול תומך בחולים עם מחלות שאינן סרטן. כמו, אי ספיקת לב/כליות	7.12.22	.7
רואנדה סוסאן	<u>אתיקה בטיפול תומך</u> הביטוי של חוק הנוטה למות בשדה הקליני (ייפוי כח מתמשך, הנחיות מקדימות, חמשת המשאלות וכו')	14.12.22	.8
נועה נוי	<u>הביקור הפליאטיבי</u> הצגת מקרים וניתוחם תוך זיהוי 4 צירים מרכזיים ביעוץ הפליאטיבי: גורמים (DD / מצבים הפיכים) הגדרת מטרות, יעדי טיפול זיהוי ואיזון סימפטומים פיזיים, רגשיים, רוחניים היבטים פסיכוסוציאליים (סוגיות אתיות וחוקיות, מערכות תמיכה)	21.12.22 זום	.9
נועה נוי	<u>חוסן וטיפול עצמי</u> שחיקה, שימור צוות, טיפול עצמי וכד'	28.12.22	.10
רואנדה סוסאן	<u>סוף החיים</u> איזון סימפטומים אופייניים לסוף החיים לוי המשפחה /או אחרים משמעותיים סדאציה פליאטיבית	4.1.23 זום	.11
חדוה שיינמן- יופה	<u>מיומנויות תקשורת</u> מסירת בשורה מרה ניהול שיחה משפחתית: יעדי טיפול וקבלת החלטות משותפת	11.1.23	.12
חדוה שיינמן- יופה / נועה נוי רואנדה סוסאן	פאנל סיכום	18.1.23	.13

סטודנט/ית יקר/ה,

הלמידה השנה מתקיימת בזום ובקמפוס. כדי שנצליח ככל הניתן לקיים למידה משמעותית בתנאים אלה נבקש להכין מראש את כל העזרים הטכניים הדרושים (מצלמה וכדומה) לימי הלמידה בזום.

במהלך הקורס תתבקשו לפתוח מצלמות.

אם יש לך לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיך, ושביגנה את/ה זקוק/ה להתאמות אנא פנה/י לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה:

דואל LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265

לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל:

דואל mhait@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249022

אם יש ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואת/ה זקוק/ה להנגשה בקורס אנא פנה/י לפרופ' אפרת דגן (מרכזת הקורס) במייל edagan@univ.haifa.ac.il בסמוך לתחילת הקורס.

הערכת הסטודנט

- 20% - נוכחות והשתתפות פעילה בדיונים.
- 80% עבודה/מבחן מסכם. הנחיות יינתנו במהלך הסמסטר.

רשימת קריאה מומלצת לקורס פליאציה איזון תסמינים

1. Areia N. P., Fonseca G., Major S. and Relvas A.P. (2019). *Psychological morbidity in family caregivers of people living with terminal cancer: Prevalence and predictors*. . Palliative and Supportive Care 17, 286–293. doi.org/10.1017/S1478951518000044.
2. Bruera E., Higginson I., von Gunten C. F. and Morita T. (Eds) 2015. Textbook of Palliative Medicine and Supportive Care CRC Press, London. Doi <https://doi.org/10.1201/b17901>.
3. *CAPC Center for advanced palliative care*. (August 2019). Retrieved from <https://www.capc.org/>
4. Chai, E., Meier, D., Morris, J. & Goldenhirsch, S. (2014). Geriatric Palliative Care: A practical guide for clinicians. Oxford University Press. USA
5. Coyle, N., Ferrell, B.R., Paice, J.A. (Eds) 2015. Oxford textbook of Palliative nursing. Oxford University Press, New York.
6. Palliative Care Network of Wisconsin: *Palliative Care Fast Facts and Concepts*. (August 2019). Retrieved from: <https://www.mypcnw.org/>
7. *Scottish Palliative Care Guidelines - Home - NHS Scotland*. (August 2019). Retrieved from: <https://www.palliativecareguidelines.scot.nhs.uk/>
8. The *Palliative Care Formulary (PCF5)*. (2014) 5th edition Wiffen P. BMJ Publishing Group Limited UK <http://dx.doi.org/10.1136/ejhpharm-2015-000652>
9. Reinhard S. C., Given B., Petlick N. H. and Bemis A. (2008) *Chapter 14 Supporting Family Caregivers in Providing Care*. Hughes RG, editor. Patient Safety and Quality: An Evidence-Based Handbook for Nurses. Rockville (MD): Agency for Healthcare Research and Quality. NCBI Bookshelf. A service of the National Library of Medicine, National Institutes of Health.
10. Temel J. S., Greer J. A., El-Jawahri A., Pirl W. F., Park E. R., Jackson V. A., Back A.L., Kamdar M., Jacobsen J., Chittenden E.H., Rinaldi S.P., Gallagher E.R., Eusebio J. R., Li Z., Muzikansky A and Ryan D. P. (2017). *Effects of Early Integrated Palliative Care in Patients with Lung and GI Cancer: A Randomized Clinical Trial*. The Journal of Clinical Oncology, 35(8): 834–841. doi: 10.1200/JCO.2016.70.5046